

AZJA

BANGLADESZ

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

meczet Sześćdziesięciu Kopuł; Sāt Gamvuj Masjid (*trl.*), Szat Gombudż Mosdžid (*trb.*); $22^{\circ}40'28''N$, $89^{\circ}44'30,5''E$ [*Bagerhat*]
Złota Świątynia; Svarṇa Mandir (*trl.*), Szorno Mondir (*trb.*); Buddh Dhātu Jādi (*trl.*), Buddh Dhatu Dzādi (*trb.*); $22^{\circ}13'22,7''N$, $92^{\circ}11'51,3''E$ [*koło Bandorbonu*]

Forty, twierdze, zamki

Lalbagh; Lālbāger Kellā (*trl.*), Lalbager Kella (*trb.*); $23^{\circ}43'09''N$, $90^{\circ}23'17''E$ [*Dhaka*]

BHUTAN

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

Taktsang; Paro Taktsang (*trl.*), Paro Takc’ang (*trb.*); $27^{\circ}29'30,7''N$, $89^{\circ}21'48,3''E$ [*dolina Paro*]

Forty, twierdze, zamki

Taszi; Tashicho Dzong (*trl.*), Taszic’o Dzong (*trb.*); $27^{\circ}29'23''N$, $89^{\circ}38'06''E$ [*Thimphu*]

CHINY

Inne zabytki

Potala; chiń. Budala Gong; tyb. Bodala (*pinyin*), Potala (*Wylie*); $29^{\circ}39'28''N$, $91^{\circ}07'01''E$ [*pałac w Lhasie*]

INDIE

Lotniska

port lotniczy Indiry Gandhi; ang. Indira Gandhi International Airport; *hindī* Im̄dirā Gāndhi Ār̄tarrāṣṭrī Vimānaksetr (*trl.*), Indira Gandhi Antarrasztrij Wimanakszetr (*trb.*); $28^{\circ}33'19''N$, $77^{\circ}06'07''E$ [*koło Delhi*]
port lotniczy Króla Śiwadźiego; ang. Chhatrapati Shivaji International Airport; *hindī* Chatrapati Śivājī Ār̄tarrāṣṭrī Vimānakṣetr (*trl.*), Ār̄tarrāṣṭrī Vimānakṣetr (*trb.*); *marathi* Chatrapati Śivājī Ār̄tararāṣṭrī Vimānatał (*trl.*), Ār̄tararāṣṭrī Vimānatał (*trb.*); $19^{\circ}05'50''N$, $72^{\circ}52'28''E$ [*koło Mumbaju*]

Dworce kolejowe

dworzec Króla Śiwadźiego; ang. Chhatrapati Shivaji Terminus; *hindī* Chatrapati Śivājī Tarminas (*trl.*), Ār̄tarrāṣṭrī Tarminas (*trb.*); *marathi* Chatrapati Śivājī Tarminas (*trb.*), Ār̄tarrāṣṭrī Tarminas (*trb.*); $18^{\circ}56'23,6''N$, $72^{\circ}50'07,8''E$ [*Mumbaj*; hist.: dworzec Wiktorii]

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

bazylika Matki Bożej Dobrego Zdrowia; ang. Basilica of Our Lady of Good Health; **hindi** Bāsilikā ḫf Avar Ledī ḫf Guḍ Helth (trl.), Basilika of Awr Ledi of Gud Helth (trb.); **tamil.** Tūya Ārōkkīya Alṇē Tiruttalam (trl.), Tuja Arokkiya Alne Tiruttalam (trb.); $10^{\circ}40'49"N, 79^{\circ}50'59"E$ [kolo Nagappattinamu]

bazylika Świętego Tomasza; ang. San Thome Basilica; **hindi** Sen Thom Carc (trl.), Sen Thom Ćarć (trb.); **tamil.** Cāntōm Pacilikkā (trl.); Santom Pasilikka (trb.); $13^{\circ}02'01"N, 80^{\circ}16'40"E$ [Ćennaj]

katedra Świętego Pawła; ang. St. Paul's Cathedral; **hindi** Seṁṭ Pōls Kaitheḍral (trl.), Sent Pols Kajthedral (trb.); **beng.** Senṭ Palas Kaithidral (trl.), Sent Polos Kojthidrol (trb.); $22^{\circ}32'39"N, 88^{\circ}20'48"E$ [Kolkata]

katedra Świętego Tomasza; ang. St. Thomas Cathedral; **hindi** Seṁṭ Thōmas Kaitheḍral Carc (trl.), Sent Thomas Kajthedral Ćarć (trb.); **marathi** Seṁṭ Thōmas Kēthiḍral Carc (trl.), Sent Thomas Kethidral Ćarć (trb.); $18^{\circ}55'54,7"N, 72^{\circ}50'01"E$ [Mumbaj]

kościół Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia; ang. Our Lady of the Immaculate Conception Church; **hindi** Avar Ledī ḫf Imekyulet Kansepśan Carc (trl.), Awr Ledi of Imekjulet Kansepśan Ćarć (trb.); $15^{\circ}29'54,9"N, 73^{\circ}49'46,8"E$ [Pandżim]

kościół Świętego Franciszka; ang. St. Francis Church; **hindi** Seṁṭ Phrāṇśis Carc (trl.), Sent Fransis Ćarć (trb.); **malajalam** Sent Phrāṇśis Palli (trl.) Sent Fransis Palli (trb.); $9^{\circ}57'57,5"N, 76^{\circ}14'27,8"E$ [Koczin]

kościół Świętego Jakuba; ang. St. James' Church; **hindi** Seṁṭ Jems Girjāghar (trl.), Sent Dźems Girdżaghār (trb.); $28^{\circ}39'56,4"N, 77^{\circ}13'51,4"E$ [Delhi]

kościół Świętego Tomasza; ang. St. Thomas Church; St. Thomas International Shrine; Malayatoor Church; **hindi** Seṁṭ Thōmas Carc (trl.), Sent Thomas Ćarć (trb.); Seṁṭ Thōmas Iṁtarneśanal Šrāin (trl.), Sent Thomas Intarneśanal Šrain (trb.); **malajalam** Malayattūr Paṇḍī (trl.), Malajattur Palli (trb.); $10^{\circ}12'57,4"N, 76^{\circ}30'33,7"E$ [kolo Ernakulam]

meczet Mekki; ang. Mecca Masjid; **hindi** Makkā Masjid (trl.), Makka Masdžid (trb.); **urdu** Makka^h Masjid (trl.), Makka Masdžid (trb.); $17^{\circ}21'38"N, 78^{\circ}28'23"E$ [Hajdarabad]

Pięć Wozów; ang. Five Rathas; Five Chariots; **hindi** Pāc Rath (trl.), Pańc Rath (trb.); **tamil.** Aintu Ratham (trl.), Ajindu Ratam (trb.); $12^{\circ}36'32"N, 80^{\circ}11'22,5"E$ [kompleks monolitycznych świątyń w Mahabalipuram]

świątynia Ajrawateśwary; ang. Airavatesvara Temple; **hindi** Airāvateśvara Maṇḍir (trl.), Ajrawateśwara Mandir (trb.); **tamil.** Airāvatesvaram Kōvil (trl.), Ajrawateswaram Kowil (trb.); $10^{\circ}56'54,4"N, 79^{\circ}21'24"E$ [kolo Tańdżawuru]

świątynia Brahmy; ang. Brahma Temple; **hindi** Jagat-Pitā Brahmā Maṇḍir (trl.), Dżagat-Pita Brahma Mandir (trb.); $26^{\circ}29'14,5"N, 74^{\circ}32'55,7"E$ [Puszkar]

świątynia Bryhadiswary; ang. Brihadeeswarar Temple; **hindi** Bṛhadīśvara Maṇḍir (trl.), Bryhadiswara Mandir (trb.); **tamil.** Tañcāvūr Peruvutaiyār Kōvil (trl.), Tańdżawur Peruwutejjar Kowil (trb.); $10^{\circ}46'58"N, 79^{\circ}07'54"E$ [Tańdżawur]

świątynia Bryhadiswary; ang. Brihadeeswarar Temple; Gangaikonda Cholapuram; **hindi** Bṛhadīśvara Maṇḍir (trl.), Bryhadiswara Mandir (trb.); **tamil.** Peruvutaiyār Kōyil (trl.), Peruwutejjar Kovil (trb.); $11^{\circ}12'22,8"N, 79^{\circ}26'55,5"E$ [kolo Tańdżawuru]

świątynia Ćennakeśawy; ang. Chennakesava Temple; **hindi** Cennākeśava Maṇḍir (trl.), Ćennakeśawa Mandir (trb.); **kannada** Cennakeśava Devasthānam (trl.), Ćennakeśawa Dewasthanam (trb.); $13^{\circ}09'46,6"N, 75^{\circ}51'37,2"E$ [Belur]

świątynia Durgi; ang. Durga Temple; **hindi** Durgā Maṇḍir (trl.), Durga Mandir (trb.); **kannada** Durgā Dēvasthānam (trl.), Durga Dewasthanam (trb.); $16^{\circ}01'14,4"N, 75^{\circ}52'55"E$ [Ajhol]

świątynia Dwarkanatha; ang. Dwarkanath Temple; Dwarkadheesh Temple; **hindi** Dvārkānāth Maṇḍir (trl.), Dwarkanath Mandir (trb.); Dvārkādhīś Maṇḍir (trl.), Dwarkadhiś Mandir (trb.); Jagatmaṇḍir (trb.), Dżagatmandir (trb.); **gudżarati** Dvārakādhīś Maṇḍir (trl.), Dwarkadhiś Mandir (trb.); $22^{\circ}14'15,5"N, 68^{\circ}58'02,4"E$ [Dwarka]

świątynia Hidimby; ang. Hidimba Devi Temple; **hindi** Hiḍimbā Devī Maṇḍir (trl.), Hidimba Devi Mandir (trb.); $32^{\circ}14'53,8"N, 77^{\circ}10'51,1"E$ [Manali]

świątynia Hojsaleśwary; ang. Hoysaleshvara Temple; **hindi** Hoysalēśvara Maṇḍir (trl.), Hojsaleśwara Mandir (trb.); **kannada** Hoysalēśvara Dēvasthānam (trl.), Hojsaleśwara Dewasthanam (trb.); $13^{\circ}12'45"N, 75^{\circ}59'39"E$ [Halebidu]

świątynia Kailasanathy; ang. Kailasanatha Temple; **hindi** Kailāsanātha Maṇḍir (trl.), Kajlaśanatha Mandir (trb.); **marathi** Kailāśanātha Maṇḍir (trl.), Kajlaśanatha Mandir (trb.); $20^{\circ}01'25,6"N, 75^{\circ}10'46"E$ [kompleksie Grot Elury]

świątynia Kailasanathy; ang. Kailasanathar Temple; **hindi** Kailāśanātha Maṇḍir (trl.), Kajlaśanatha Mandir (trb.); **tamil.** Kailācanātar Kovil (trl.), Kejlaśanatar Kowil (trb.); $12^{\circ}50'32,3"N, 79^{\circ}41'22,5"E$ [Kańčipuram]

świątynia Kandarija Mahadewy; ang. Kandariya Mahadeva Temple; **hindi** Kandāriyā Mahādev Maṇḍir (trl.), Kandarija Mahadeo Mandir (trb.); $24^{\circ}51'10,8"N, 79^{\circ}55'10,7"E$ [Khadżuraho]

świątynia Karni Maty; ang. Karni Mata Temple; **hindi** Karṇī Mātā Maṇḍir (trl.), Karni Mata Mandir (trb.);
27°47'27,3"N, 73°20'27,4"E [koło Bikaneru; tzw. „świątynia szczurów”]

świątynia Lakszmany; ang. Lakshmana Temple; **hindi** Lakṣmaṇa Maṇḍir (trl.), Lakszmana Mandir (trb.);
24°51'07,8"N, 79°55'18"E [Khadżuraho]

świątynia Lotosu; ang. Lotus Temple; **hindi** Kamal Maṇḍir (trl.), Kamal Mandir (trb.); 28°33'12"N, 77°15'31"E
[Delhi]

świątynia Mukteśwary; ang. Muktesvara Temple; **hindi** Mukteśvar Maṇḍir (trl.), Mukteśwar Mandir (trb.);
oriya Mukteśvara Deula (trl.), Muktesvara Deul (trb.); 20°14'33,6"N, 85°50'25,7"E [Bhubaneśwar]

świątynia Nadbrzeżna; ang. Shore Temple; **hindi** Taṭ Maṇḍir (trl.), Tat Mandir (trb.); **tamil.** Kaṭaṛ Kōvil (trl.),
Katar Kowil (trb.); 12°36'59,3"N, 80°11'57,6"E [Mahabalipuram]

świątynia Pana Świata; ang. Jagannath Temple; **hindi** Jagannāth Maṇḍir (trl.), Džagannath Mandir (trb.); **oriya**
Jagannātha Mandira (trl.), Džagannath Mandir (trb.); 19°48'17,2"N, 85°49'05"E [Puri]

świątynia Parśwanathy; ang. Parshwanath Temple; **hindi** Parśvanātha Maṇḍir (trl.), Parśwanatha Mandir (trb.);
beng. Parśanāth Mandir (trl.), Porśonath Mondir (trb.); 22°35'30"N, 88°22'40"E [kompleks czterech
świątyń w Kolkacie]

świątynia Ramappy; ang. Ramappa Temple; Ramalingeswara Temple; **hindi** Rāmappā Maṇḍir (trl.), Ramappa
Mandir (trb.); **telugu** Rāmappa Gudi (trl.), Ramappa Gudi (trb.); Rāmappa Dēvālayam (trl.), Ramappa
Dewalajam (trb.); 18°15'33,4"N, 79°56'35,7"E [koło Warangalu]

świątynia Ranganathy; ang. Sri Ranganathaswamy Temple; Sri Ranganathar Temple; **hindi** Śrī
Raṅganāthasvāmī Maṇḍir (trl.), Śrī Ranganathaswami Mandir (trb.); Raṅganāthāra Maṇḍir (trl.),
Ranganathar Mandir (trb.); **tamil.** Tiru Raṅkanātāsvāmī Kōvil (trl.), Tiru Ranganataswami Kowil (trb.);
Araṅkanātar Kōvil (trl.) Aranganatar Kowil (trb.); 10°51'46"N, 78°41'23"E [Tirućčirappalli]

świątynia Słońca; ang. Sun Temple; **hindi** Sūrya Maṇḍir (trl.), Surja Mandir (trb.); **oriya** Sūryu Mandir (trl.),
Surju Mandir (trb.); 19°53'15"N, 86°05'40"E [koło Puri]

świątynia Słońca; ang. Sun Temple; **hindi** Sūrya Maṇḍir (trl.), Surja Mandir (trb.); **gudźarati** Sūryamaṇḍir
(trl.), Surjamandir (trb.); 23°35'00,7"N, 72°07'59,5"E [Modhera]

świątynia Somanathy; ang. Somnath Temple; **hindi** Somnāth Maṇḍir (trl.), Somnath Mandir (trb.); **gudźarati**
Somanātha (trl.), Somanatha (trb.); 20°53'16,7"N, 70°24'04,3"E [koło Werawalu]

świątynia Tysiąca Kolumn; ang. Thousand Pillar Temple; Sri Rudreshwara Swamy Temple; **hindi** Hazār Staṁbh
Maṇḍir (trl.), Hazar Stambh Mandir (trb.); Śrī Rudreśvara Svāmī Maṇḍir (trl.), Śrī Rudreśvara Swami
Mandir (trb.); **telugu** Veyyi Staṁbhāla Guḍi (trl.), Wejji Stambala Gudi (trb.); Rudreśvara Ālayam (trl.),
Rudreśvara Alajam (trb.); 18°00'13,4"N, 79°34'29"E [Warangal]

świątynia Wenkateśwary; ang. Venkateshwara Temple; **hindi** Veṅkāṭeśvara Maṇḍir (trl.), Wenkateśwara
Mandir (trb.); **telugu** Veṅkāṭeśvara Ālayam (trl.), Wenkateśwara Alajam (trb.); 13°40'59,7"N,
79°20'50"E [Tirupati]

świątynia Wirupakszy; ang. Virupaksha Temple; **hindi** Viरूपाक्षa Maṇḍir (trl.), Wirupaksza Mandir (trb.);
kannada Viरूपाक्षa Dēvasthānam (trl.), Wirupaksza Dewasthanam (trb.); 15°20'06,6"N, 76°27'31,4"E
[Hampi]

świątynia Wirupakszy; ang. Virupaksha Temple; **hindi** Viरूपाक्षa Maṇḍir (trl.), Wirupaksza Mandir (trb.);
kannada Viরূপাক্ষa Dēvālayavu (trl.), Wirupaksza Dewalajawu (trb.); 15°56'57,3"N, 75°48'58,6"E
[Pattadakal]

świątynia Wiśwanathy; ang. Vishwanath Temple; **hindi** Viśvanāth Maṇḍir (trl.) Wiśwanath Mandir (trb.);
25°18'38,8"N, 83°00'38,4"E [Waranasi]

świątynia Withoby; ang. Vithoba Temple; Vitthal Temple; Panduranga Temple; **hindi** Viṭhobā Maṇḍir (trl.),
Withoba Mandir (trb.); **marathi** Viṭhal Maṇḍir (trl.), Witthal Mandir (trb.); Vithobā Maṇḍir (trl.),
Withoba Mandir (trb.); Pāṁduraṁga Maṇḍir (trl.), Panduranga Mandir (trb.); 17°40'38,8"N,
75°20'09,4"E [Pandharpur]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; ang. Jama Masjid; Friday Mosque; **hindi** Jāmā Maṣjid (trl.), Dżama Masdžid
(trb.); **urdu** Jāmē‘ Maṣjid (trl.), Dżama Masdžid (trb.); 27°10'55"N, 78°00'58"E [Agra]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; ang. Jama Masjid; Friday Mosque; **hindi** Jāmā Maṣjid (trl.), Dżama Masdžid
(trb.); **urdu** Jāmē‘ Maṣjid (trl.), Dżama Masdžid (trb.); 28°39'02"N, 77°14'00"E [Delhi]

Wielki Meczet; meczet Piątkowy; ang. Jama Masjid; Friday Mosque; **hindi** Jāmā Maṣjid (trl.), Dżama Masdžid
(trb.); **urdu** Jāmē‘ Maṣjid (trl.), Dżama Masdžid (trb.); 27°05'41"N, 77°39'46"E [Fatehpur Sikri]

Złota Świątynia; ang. Golden Temple; **hindi** Suvarṇ Maṇḍir (trl.), Swarn Maṇḍir (trb.); Śrī Haramaṇḍar Sāhib
(trl.), Śrī Harmandir Sahib (trb.); Darabār Sāhib (trl.), Darbar Sahib (trb.); **pendż.** Harimāṇḍar Sāhib
(trl.), Harimandar Sahib (trb.); Darabār Sāhib (trl.), Darbar Sahib (trb.); 31°37'11,8"N, 74°52'35,6"E
[Amritsar]

Grobowce, mauzolea

- grobowiec Akbara;** ang. Tomb of Akbar the Great; **hindi** Akbar kā Makbarā (*trl.*), Akbar ka Makbara (*trb.*); **urdu** Akbar kā Maqbara^b (*trl.*), Akbar ka Makbara (*trb.*); $27^{\circ}13'14"N, 77^{\circ}57'01"E$ [Agra]
- grobowiec Humajuna;** ang. Humayun's Tomb; **hindi** Humāyūn kā Makbarā (*trl.*), Humajun ka Makbara (*trb.*); **urdu** Humāyūn kā Maqbara^b (*trl.*), Humajun ka Makbara (*trb.*); $28^{\circ}35'36"N, 77^{\circ}15'02,5"E$ [Delhi]
- grobowiec Nizamuddina;** ang. Nizamuddin Auliya Tomb; **hindi** Dargāh Hazrat Nizāmuddīn (*trl.*), Dargah Hazrat Nizamuddin (*trb.*); **urdu** Dargāh Hazrat Nizāmuddīn (*trl.*), Darga Hazrat Nizamuddin (*trb.*); $28^{\circ}35'28,9"N, 77^{\circ}14'31,1"E$ [Delhi]
- grobowiec Safdardżanga;** ang. Safdarjung's Tomb; **hindi** Safdarjaṅg kā Makbarā (*trl.*), Safdardżang ka Makbara (*trb.*); **urdu** Maqbara^b Ṣafdarjang (*trl.*), Makbara Safdardżang (*trb.*); $28^{\circ}35'21,3"N, 77^{\circ}12'38,1"E$ [Nowe Delhi]
- Tadź Mahal;** ang. Taj Mahal; **hindi** Tājmahal (*trl.*), Tadżmahal (*trb.*); Tāj Mahal (*trl.*), Tadż Mahal (*trb.*); **urdu** Tāj Mahāl (*trl.*), Tadż Mahal (*trb.*); $27^{\circ}10'30"N, 78^{\circ}02'32"E$ [Agra]

Forty, twierdze, zamki

- Czerwony Fort;** ang. Agra Fort; **hindi** Āgrā kā Kīlā (*trl.*), Agra ka Kila (*trb.*); **urdu** Qil'a^a Āgrah (*trl.*), Kila Agra (*trb.*); $27^{\circ}10'47"N, 78^{\circ}01'18"E$ [Agra]
- Czerwony Fort;** ang. Red Fort; **hindi** Lāl Kīlā (*trl.*), Lal Kila (*trb.*); **urdu** Lāl Qil'a^a (*trl.*) Lal Kila (*trb.*); $28^{\circ}39'22"N, 77^{\circ}14'28"E$ [Delhi]
- fort Świętego Jerzego;** ang. Fort St. George; **hindi** Señṭ Jōr̄ Phorṭ (*trl.*), Sent Dzordz Fort (*trb.*); **tamil.** Punit Jarj Kōṭṭai (*trl.*), Punit Dzardz Kottaj (*trb.*); $13^{\circ}04'48"N, 80^{\circ}17'10"E$ [Čennaj]

Inne zabytki

- brama Delhiska;** ang. Delhi Gate; **hindi** Dillī Get (*trl.*), Dilli Get (*trb.*); **urdu** Dillī Darvāza^b (*trl.*), Dilli Darwaza (*trb.*); $28^{\circ}38'28,3"N, 77^{\circ}14'26"E$ [Delhi]
- Brama Indii;** ang. India Gate; **hindi** Im̄diyā Get (*trl.*), Indija Get (*trb.*); **urdu** Bāb Hind (*trl.*), Bab Hind (*trb.*); $28^{\circ}36'46,5"N, 77^{\circ}13'46,3"E$ [pomnik w Nowym Delhi]
- brama Kaszmirska;** ang. Kashmiri Gate; **hindi** Kaśmīrī Darvāzā (*trl.*), Kaśmiri Darwaza (*trb.*); Kaśmīrī Get (*trl.*), Kaśmiri Get (*trb.*); **urdu** Kaśmīrī Darvāza^b (*trl.*), Kaśmiri Darwaza (*trb.*); $28^{\circ}39'59,6"N, 77^{\circ}13'44,5"E$ [Delhi]
- brama Lahurska;** ang. Lahori Gate; **hindi** Lāhaurī Get (*trl.*), Lahauri Get (*trb.*); **urdu** Lāhaurī Darvāza^b (*trl.*), Lahauri Darwaza (*trb.*); $28^{\circ}39'21"N, 77^{\circ}14'18"E$ [Delhi]
- Dżantar Mantar;** ang. Jantar Mantar; **hindi** Jantar Māntar (*trl.*), Dżantar Mantar (*trb.*); **urdu** Jantar Mantar (*trl.*), Dżantar Mantar (*trb.*); $28^{\circ}37'37"N, 77^{\circ}13'00"E$ [obserwatorium astronomiczne w Nowym Delhi]
- Dżantar Mantar;** ang. Jantar Mantar; **hindi** Jantar Māntar (*trl.*), Dżantar Mantar (*trb.*); $26^{\circ}55'29"N, 75^{\circ}49'28"E$ [obserwatorium astronomiczne w Dżajpurze]
- Groty Adžanty;** ang. Ajanta Caves; **hindi** Ajam̄tā Guphāē (*trl.*), Adžanta Guphaen (*trb.*); **marathi** Ajim̄tā Lenī (*trl.*), Adžinta Leni (*trb.*); $20^{\circ}33'11"N, 75^{\circ}41'58"E$ [zespoł skalnych świątyń koło Aurangabadu]
- Groty Elefenty;** ang. Elephanta Caves; **hindi** Elīphāntā Guphāē (*trl.*), Eliphanta Guphaen (*trb.*); **marathi** Eliphāmtā Lenī (*trl.*), Eliphanta Leni (*trb.*); $18^{\circ}57'49"N, 72^{\circ}55'53"E$ [zespoł skalnych świątyń koło Mumbaju]
- Groty Elury;** ang. Ellora Caves; **hindi** Elorā Guphāē (*trl.*), Elora Guphaen (*trb.*); Ellorā Guphāē (*trl.*), Ellora Guphaen (*trb.*); **marathi** Veruḷ Lenī (*trl.*), Werul Leni (*trb.*); $20^{\circ}01'33"N, 75^{\circ}10'40"E$ [zespoł skalnych świątyń koło Aurangabadu]
- Groty Karli;** ang. Karla Caves; **hindi** Kārlā Guphāē (*trl.*), Karla Guphaen (*trb.*); **marathi** Kārlā Lenī (*trl.*), Karla Leni (*trb.*); $18^{\circ}47'00"N, 73^{\circ}28'13"E$ [zespoł skalnych świątyń koło Mumbaju]
- Muzeum Księcia Walii;** ang. Chhatrapati Shivaji Maharaj Vastu Sangrahalaya; **hindi** Chatrapatī Śivājī Mahārāja Vastusāngrahālāya (*trl.*), Čhatrapati Śiwardži Mahāradža Wastusāngrahālāja (*trb.*); **marathi** Chatrapatī Śivājī Mahārāja Vastusāngrahālāya (*trl.*), Čhatrapati Śiwardži Mahāradža Wastusāngrahālāja (*trb.*); $18^{\circ}55'36,6"N, 72^{\circ}49'57,5"E$ [budynek użyteczności publicznej w Mumbaju]
- pałac Dżahangira;** ang. Jahangir Mahal; **hindi** Jahāṅgīr Mahal (*trl.*), Dżahangir Mahal (*trb.*); $25^{\circ}21'02"N, 78^{\circ}38'39"E$ [Orčha]
- pałac Na Wodzie;** ang. Lake Palace; **hindi** Lek Pailes (*trl.*), Lek Pajles (*trb.*); $24^{\circ}34'31"N, 73^{\circ}40'48,5"E$ [Udaipur]

pałac Wiatrów; ang. Palace of Winds; Hawa Mahal; **hindi** Havā Mahal (trl.), Hawa Mahal (trb.); $26^{\circ}55'26"N, 75^{\circ}49'36,6"E$ [Dżajpur]

Sąd Najwyższy Bombaju; ang. Bombay High Court; **hindi** Barībāī Ucca Nyāyālay (trl.), Bambaj Ućća Njajalaj (trb.); **marathi** Barībāī Ucca Nyāyālay (trl.), Bambaj Ućća Njajalaj (trb.); $18^{\circ}55'52"N, 72^{\circ}49'49"E$ [budynek użyteczności publicznej w Mumbaju]

Sąd Najwyższy Kalkuty; ang. Calcutta High Court; **hindi** Kalkattā Ucca Nyāyālay (trl.), Kalkatta Ućća Njajalaj (trb.); **beng.** Kalkatā Ucca Ādālat (trl.), Kolkata Uććo Adalot (trb.); $22^{\circ}34'06"N, 88^{\circ}20'36"E$ [budynek użyteczności publicznej w Kolkacie]

Sąd Najwyższy Madrasu; ang. Madras High Court; **hindi** Madrās Ucca Nyāyālay (trl.), Madras Ućća Njajalaj (trb.); **tamil.** Ceṇṇai Uyar Nītimanṛam (trl.), Ćennaj Ujar Nitimanram (trb.); $13^{\circ}05'15"N, 80^{\circ}17'19"E$ [budynek użyteczności publicznej w Ćennaju]

studnia Królowej; ang. Rani ki Vav; **hindi** Rānī kī Vāv (trl.), Rani ki Waw (trb.); **gudźarati** Rānakī Vāv (trl.), Ranaki Waw (trb.); Rānī kī Vāv (trl.), Rani ki Waw (trb.); $23^{\circ}51'32"N, 72^{\circ}06'06"E$ [studnia schodkowa w Patanie]

Uniwersytet Mumbajski; ang. University of Mumbai; **hindi** Muṁbaī Vidyāpīṭha (trl.), Mumbaj Widjapitha (trb.); **marathi** Muṁbaī Vidyāpīṭha (trl.), Mumbaj Widjapitha (trb.); $18^{\circ}55'46"N, 72^{\circ}49'49"E$ [budynek uczelni w Mumbaju]

Wielka Stupa; ang. Great Stupa; Sanchi Stupa; **hindi** Mahān Stūp (trl.), Mahan Stup (trb.); Sāmcī kā Stūp (trl.), Sańci ka Stup (trb.); $23^{\circ}28'45,8"N, 77^{\circ}44'22,7"E$ [Sańci]

Wrata Indii; ang. Gateway of India; **hindi** Iṁdiyā Getve (trl.), Indija Getwe (trb.); **marathi** Iṁdiyā Getve (trl.), Indija Getwe (trb.); $18^{\circ}55'19,1"N, 72^{\circ}50'04,5"E$ [Mumbaj]

Wysoka Brama; ang. Buland Darwaza; Gate of Magnificence; **hindi** Buland Darvāzā (trl.), Buland Darwaza (trb.); **urdu** Buland Darvāzā^h (trl.), Buland Darwaza (trb.); $27^{\circ}05'39,2"N, 77^{\circ}39'46,4"E$ [Fatehpur Sikri]

Żelazna Kolumna; ang. Iron Pillar; **hindi** Lauh Stambh (trl.), Loh Stambh (trb.); **urdu** Āhanī Sutūn (trl.), Ahani Stun (trb.); $28^{\circ}31'29"N, 77^{\circ}11'05,9"E$ [koło Delhi]

Parki, ogrody

Ogrody Lodich; ang. Lodi Gardens; **hindi** Lodhī Udyān (trl.), Lodhi Udjan (trb.); **urdu** Lodhī Bāg (trl.), Lodhi Bag (trb.); $18^{\circ}35'35"N, 77^{\circ}13'11"E$ [park w Nowym Delhi]

Ogrody Szalimar; ang. Shalimar Gardens; Shalimar Bagh; **hindi** Śālīmār Bāg (trl.), Śalimar Bag (trb.); **urdu** Śālīmār Bāg (trl.), Śalimar Bag (trb.); $34^{\circ}08'58"N, 74^{\circ}52'22"E$ [park w Śrinagarze]

Pomniki, posągi, statuy

posąg Gomateśwary; ang. Gomateshwara Statue; **hindi** Gommaṭēśvara Bāhubalī (trl.), Gommateśwara Bahubali (trb.); **kannada** Gommaṭēśvara Bāhubalī (trl.), Gommateśwara Bahubali (trb.); $12^{\circ}51'14,9"N, 76^{\circ}29'04,7"E$ [Śrawanabelagola]

Inne obiekty antropogeniczne

Jeziore Nieśmiertelności; ang. Amritsar; **hindi** Amṛtsar (trl.), Amrytsar (trb.); **pendżabski** Aṁmrītsar (trl.), Ammrītsar (trb.); $31^{\circ}37'11"N, 74^{\circ}52'36"E$ [basen do rytualnych ablucji w kompleksie Złotej Świątyni w Amritsarze]

KAMBODŽA

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

Srebrna Pagoda; Preăh Viħéar Preăh Kêv; $11^{\circ}33'45"N, 104^{\circ}55'54"E$ [Phnom Penh]

Wat Phnom; Voăt Phnum; $11^{\circ}34'34"N, 104^{\circ}55'23"E$ [świątynia w Phnom Penh]

Inne zabytki

Angkor Wat; ‘Āngkōr Voăt; $13^{\circ}24'45"N, 103^{\circ}52'00"E$ [ruiny świątyni w Angkorze]

Bajon; Prasat Bayoăñ; $13^{\circ}26'28"N, 103^{\circ}51'32"E$ [ruiny świątyni w Angkor Thom]

Taras Słoni; Léanôchhólđámri; $13^{\circ}26'45"N, 103^{\circ}51'31,7"E$ [ruiny trybuny miejskiej w Angkor Thom]

Pomniki, posągi, statuy

pomnik Niepodległości; Víméan Ékréachy; $11^{\circ}33'23"N, 104^{\circ}55'41,5"E$ [Phnom Penh]

Inne obiekty antropogeniczne

pałac Pokoju; Víméan Sântíphap; $11^{\circ}34'13,5"N, 104^{\circ}54'53,5"E$ [siedziba premiera w Phnom Penh]

LAOS

Mosty

most Przyjaźni Tajsko-Laotańskiej; Khoua Mittaphap Lao-Thai Hèng Tham-it; $17^{\circ}52'47,7"N, 102^{\circ}42'54,5"E \leftrightarrow 17^{\circ}53'07,4"N, 102^{\circ}42'51,5"E$ ($17^{\circ}52'29,4"N, 102^{\circ}42'57,5"E \leftrightarrow 17^{\circ}53'07,4"N, 102^{\circ}42'51,5"E$) [Wientian; również w Tajlandii]

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

Wielka Stupa; Pha That Hlouang; $17^{\circ}58'36"N, 102^{\circ}38'11"E$ [Wientian]

świątynia Szmaragdowego Buddy; Ho Phakèo; $17^{\circ}57'42"N, 102^{\circ}36'41,5"E$ [Wientian]

Parki, ogrody

park Buddy; Vat Xiang Khouan; $17^{\circ}54'44"N, 102^{\circ}45'55"E$ [około Wientianu]

Inne obiekty antropogeniczne

Brama Zwycięstwa; Patoxai; $17^{\circ}58'14"N, 102^{\circ}37'07"E$ [łuk triumfalny w Wientianie]

MALEDIWY

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

meczet Piątkowy; Maale Hukuru Miskiy (trl.), Male Hukuru Miskij (trb.); $4^{\circ}10'40,9"N, 73^{\circ}30'44,6"E$ [Male]

MJANMA

Mosty

most U Beina; U Pein Tanda; $21^{\circ}53'37,7"N, 96^{\circ}03'04,6"E \leftrightarrow 21^{\circ}53'30,1"N, 96^{\circ}03'45"E$ [około Mandalaj]

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

katedra Najświętszej Marii Panny; Thudawsinmeri Katthidarè; $16^{\circ}46'42,6"N, 96^{\circ}09'56"E$ [Rangun]

Szwedagon; Shwedigôn Buya; $16^{\circ}47'54"N, 96^{\circ}08'59"E$ [pagoda w Rangunie]

Szwemodo; Wielka Złota Pagoda; Shwemawdaw Buya; $17^{\circ}20'13"N, 96^{\circ}29'49"E$ [Pegu]

Szwezigon; Shwezigôn Buya; $21^{\circ}11'43"N, 94^{\circ}53'38"E$ [pagoda koło Paganu]

Złota Skała; Kyaiktiyo Buya; $17^{\circ}28'53,9"N, 97^{\circ}05'53,3"E$ [pagoda koło Kyaikto]

Grobowce, mauzolea

mauzoleum Męczenników; Azanibiman; $16^{\circ}48'09''N$, $96^{\circ}08'51,5''E$ [Rangun]

NEPAL

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

Świątynia Kryszny; Kṛṣṇamāndir (*trl.*), Krysznamandir (*trb.*); $27^{\circ}40'24,9''N$, $85^{\circ}19'29,7''E$ [Patan]

Świątynia Paśupatinatha; Paśupatiñāth Mañdir (*trl.*), Paśupatinath Mandir (*trb.*); $27^{\circ}42'37,7''N$, $85^{\circ}20'55,4''E$ [Katmandu]

Inne zabytki

pałac Pięćdziesięciu Pięciu Okien; Paćpannaiyāle Darvār (*trl.*) Paćpannajale Darbar (*trb.*); $27^{\circ}40'19,7''N$, $85^{\circ}25'43''E$ [Bhaktapur]

Złota Brama; Sunko Dhokā (*trl.*), Sunko Dhoka (*trb.*); $27^{\circ}40'19,7''N$, $85^{\circ}25'42,2''E$ [Bhaktapur]

SINGAPUR

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

katedra Świętego Andrzeja; *ang.* Saint Andrew's Cathedral; *chiń.* Sheng Andelie Zuotang; *malaj.* Katedral Santo Andreas; *tamil.* செயின்ட் ஆண்ட்ரூஸ் கதீட்ரல் Ceyinṭ Āntrūs Katīṭral / செயின்ட்

ஆண்ட்ரூஸ் கதீட்ரல் Ceyinṭ Āntrūs Katīṭral ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $1^{\circ}17'32,5''N$, $103^{\circ}51'08''E$ [Singapur]

meczet Sultański; *ang.* Masjid Sultan; Sultan Mosque; *chiń.* Sudan Hui Jiaotang; *malaj.* Masjid Sultan; *tamil.* சுல்தான் பள்ளிவாசல் Cultān Paṭṭivācal ??? (*trl.*), ??? (*trb.*); $1^{\circ}18'08''N$, $103^{\circ}51'32,5''E$ [Singapur]

Parki, ogrody

Ogrody nad Zatoką; *ang.* Gardens by the Bay; *chiń.* Binhai Wan Huayuan; *malaj.* Taman di Persisiran; *tamil.* Valaikuṭā Tōṭṭam (*trl.*), Walajkuda Tottam (*trb.*); $1^{\circ}16'55''N$, $103^{\circ}51'50''$ [zespół parkowy w Singapurze]

SRI LANKA

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

świątynia Relikwii Zęba; *syng.* Daḷadā Māligāva (*trl.*), Dalada Maligawa (*trb.*); *tamil.* Talata Mālikai (*trl.*), Dalada Maligaj (*trb.*); $7^{\circ}17'37''N$, $80^{\circ}38'29''E$ [Kandy]

Złota Świątynia; *syng.* Daṁbūlū Len Vihāraya (*trl.*), Dambulu Len Wiharaja (*trb.*); Rangiri Daṁbūlū Len Vihāraya (*trl.*), Rangiri Dambulu Len Wiharaja (*trb.*); *tamil.* Tampullai Porkōvil (*trl.*), Tampullej Porkowil (*trb.*); $7^{\circ}51'24''N$, $80^{\circ}38'54,5''E$ [Dambulla]

Forty, twierdze, zamki

fort Fredrick; *syng.* Trikuṇamalaya Balakoṭuva (*trl.*), Trikunamalaja Balakotuwa (*trb.*); *tamil.* Tirukōṇamalai Koṭṭai (*trl.*), Tirukonamalaj Kottaj (*trb.*); $8^{\circ}34'38''N$, $81^{\circ}14'36''E$ [Trikunamalaja]

TAJLANDIA

Mosty

most Przyjaźni Tajsko-Laotańskiej; Saphan Mitraphap Thai-Lao; $17^{\circ}52'29,4"N, 102^{\circ}42'57,5"E \leftrightarrow 17^{\circ}52'47,7"N, 102^{\circ}42'54,5"E$ ($17^{\circ}52'29,4"N, 102^{\circ}42'57,5"E \leftrightarrow 17^{\circ}53'07,4"N, 102^{\circ}42'51,5"E$)
[prowincja Nong Khai; również Laos]

Świątynie, klasztory, miejsca kultu

sanktuarium Prawdy; Prasat Satchatham; $12^{\circ}58'22"N, 100^{\circ}53'21"E$ [Pattaya]
świątynia Szmaragdowego Buddy; Wat Phra Kaeo; *ofic.* Wat Phra Sri Rattana Satsadaram; $13^{\circ}45'05"N, 100^{\circ}29'33"E$ [Bangkok]
świątynia Świtu; Wat Arun; *ofic.* Wat Arun Ratchawararam Ratchaworamahawihan; $13^{\circ}44'37,5"N, 100^{\circ}29'20"E$ [Bangkok]
świątynia Złotego Buddy; Wat Traimit; *ofic.* Wat Traimit Witthaya Ram Worawihan; $13^{\circ}44'15,7"N, 100^{\circ}30'48,5"E$ [Bangkok]
Złota Góra; Phraborom Banphot; Phu Khao Thong; $13^{\circ}45'14"N, 100^{\circ}30'24"E$ [kopiec ze stupą w kompleksie świątynnym Wat Saket w Bangkok]

Inne zabytki

Wielka Huśawka; Sao Chingcha; $13^{\circ}45'06,6"N, 100^{\circ}30'04,6"E$ [konstrukcja służąca do celów religijnych w Bangkok]
Wielki Pałac Królewski; Phra Borom Maha Ratcha Wang; $13^{\circ}45'00"N, 100^{\circ}29'31"E$ [Bangkok]

Pomniki, posągi, statuy

pomnik Zwycięstwa; Anusawari Chai Samoraphum; $13^{\circ}45'53,7"N, 100^{\circ}32'17,8"E$ [Bangkok]